MINISTERSTVO ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

László MIKLÓS
minister

Bratislava 16.6.2005
Číslo: 21/2005-rozkl.

ROZHODNUTIE

Na návrh osobitnej komisie pre konanie o rozklade vo veciach ochrany prírody a krajiny, zriadenej podľa ustanovenia § 61 ods. 2 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní v znení neskorších predpisov (ďalej len „správny poriadok")

z a m i e t a m

rozklad podaný Lesoochranárskym zoskupením VLK, 082 13 Tulčík 27 listom zo dňa 19.5.2005 proti rozhodnutiu Ministerstva životného prostredia SR, odboru ochrany prírody a krajiny (ďalej len „ministerstvo") č. 285/142/05-5.1 zo dňa 29.4.2005, ktorým ministerstvo povolilo výnimku zo zákazu ustanoveného § 35 ods.1 písm. a), f), h) a i) zákona č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon") Slovenskému poľovníckemu zväzu, Poľovníckemu združeniu Mútne (ďalej len „žiadateľ"). Výnimkou povolilo žiadateľovi usmrtiť postriežkou v období od 1.6.2005 do 15.12.2005, v prípade lovu posliedkou od 1.6.2005 do 30.11.2005, jedného jedinca medveďa hnedého v poľovnom revíri žiadateľa na lokalitách písomne dohodnutých s ŠOP SR - Správou CHKO Horná Orava (ďalej len „S CHKO Horná Orava") v rámci regulácie početnosti populácie v roku 2005, ako aj držať, predať, ponúkať s cieľom predaja a premiestňovať alebo prepravovať usmrteného jedinca medveďa hnedého.

Na základe § 61 ods. 2 správneho poriadku v spojitosti s ustanovením § 59 ods. 1 a 2 správneho poriadku rozhodnutie ministerstva č. 285/142/05-5.1 zo dňa 29.4.2005

p o t v r d z u j e m.

Odôvodnenie:

Listom zo dňa 16.1.2005, doručenom ministerstvu 1.2.2005, požiadal žiadateľ o výnimku z podmienok ochrany chráneného druhu živočícha - medveďa hnedého, ustanovených v § 35 ods. 1 zákona za účelom usmrtenia jedného jedinca medveďa hnedého o hmotnosti do 100 kg v poľovnom revíri žiadateľa v rámci regulačného lovu v roku 2005.

Dňa 28.1.2003 bol ministerstvu doručený list Lesoochranárskeho zoskupenia VLK (ďalej len „LZ VLK"), ktorým požiadalo, aby bolo v zmysle § 82 ods. 3 zákona upovedomené o začatých správnych konaniach, v ktorých môžu byť dotknuté záujmy ochrany prírody a krajiny chránené zákonom a ktoré sa dotýkajú udeľovania výnimiek z ochrany druhov a území. Na jeho základe ministerstvo upovedomilo LZ VLK aj o predmetnom konaní. LZ VLK listom zo dňa 9.2.2005, doručenom ministerstvu 11.2.2005, oznámilo svoju účasť v konaní žiadateľa.

V súlade s materiálom „Postup orgánov a organizácií ochrany prírody pri povoľovaní výnimky na usmrtenie jedincov medveďa hnedého /Ursus arctos/ a vlka dravého /Canis lupus/ na Slovensku", ktorý bol schválený operatívnou poradou ministra životného prostredia SR dňa 29.1.1998, boli všetky žiadosti o výnimky z podmienok ochrany medveďa hnedého za účelom jeho usmrtenia v rámci regulačného lovu v roku 2005 posudzované odbornou organizáciou - Štátnou ochranou prírody SR (ďalej len „ŠOP SR") podľa jednotných kritérií:

1/ Výnimky povoľovať s ohľadom na celú populáciu medveďa hnedého na Slovensku resp. s ohľadom na populáciu v rámci geomorfologického celku (poľovnej oblasti).

2/ Usmrtenie povoľovať prednostne na lokalitách, kde v roku 2004 došlo k výskytu dokladovaných škôd na hospodárskych zvieratách a včelstvách väčšieho rozsahu.

3/ Nepovoľovať reguláciu v chránených územiach v 3. až 5. stupni ochrany. Tu povoľovať prednostne len ochranný odstrel na základe aktuálneho výskytu dokladovaných škôd.

4/ Nepovoľovať usmrcovanie na východnom okraji areálu, s výnimkou lokalít s výskytom dokladovaných škôd.

5/ Ročná kvóta regulácie početnosti je do 10% z odhadovanej veľkosti populácie 700-750 jedincov t.j. 70-75 jedincov. Veľkosť kvóty pre geomorfologické celky/poľovné oblasti stanoviť na základe výsledkov sčítania v teréne, ak nebolo realizované, tak ako 10% podiel z populácie určenej výpočtom na základe priemernej hustoty 1 medveď na 1524 ha poľovnej plochy.

6/ V rámci regulačného lovu povoľovať len jedince o hmotnosti do 100 kg, resp. jedince so šírkou prednej laby do 12 cm a zároveň dĺžkou zadnej laby do 21 cm.

7/ Umožniť lov len na nemäsitú návnadu.

8/ Reguláciu početnosti povoľovať : posliedkou od 1.6. do 30.11., postriežkou od 1.6. do 15.12.

9/ Pre jeden poľovný revír povoliť usmrtenie len jedného jedinca medveďa hnedého.

Na základe posúdenia všetkých žiadostí o výnimku z podmienok ochrany medveďa hnedého za účelom jeho regulačného lovu, medzi nimi i žiadosti žiadateľa, ŠOP SR listom č. COPK/261/2005 z 1.3.2005 odporučila vydať výnimku na usmrtenie 54

jedincov medveďa hnedého, z toho aj jedného jedinca o hmotnosti do 100 kg v revíri žiadateľa.

V zmysle § 40 ods. 2 zákona môže povoliť ministerstvo v odôvodnených prípadoch výnimku z podmienok ochrany chránených druhov živočíchov, ktoré sú zároveň poľovnou zverou, až po dohode s Ministerstvom pôdohospodárstva SR (ďalej len „MP SR"). Z tohto dôvodu ministerstvo listom č.651/291/05-5.1 z 9.3.2005 oboznámilo MP SR s kritériami na posudzovanie žiadostí o výnimky z ochrany medveďa hnedého za účelom jeho regulačného lovu v roku 2005. MP SR odpovedalo listom č.2471/2005-720/212 z 29.3.2005, v ktorom uplatnilo výhrady voči vydaniu výnimky v 3 poľovných revíroch (ďalej len „PR") - PR Mošovce, PR Slovenská Ľupča a PR Tri vody, žiadalo, aby bol povolený i jarný odstrel a z ročnej povolenej kvóty umožnený lov minimálne 10 jedincov o hmotnosti do 150 kg . Ďalej požadovalo možnosť povoliť usmrtenie viacerých jedincov medveďa v tom istom revíri a povolenie vnadenia na mäsitú návnadu.

Dňa 7.4.2005 sa na ministerstve uskutočnilo rokovanie s MP SR s cieľom uzavrieť dohodu a umožniť reguláciu početnosti medveďa hnedého v r. 2005. Dohoda na tomto rokovaní bola dosiahnutá s tým, že ministerstvo odsúhlasilo povolenie výnimky pre ďalšie štyri subjekty- OZ Kriváň- PR Poľana, OZ Námestovo- PR Príslop, OZ Sl. Ľupča- PR Jasenie a TU Zvolen- VšLP. V otázke povolenia výnimiek v jarnom období k dohode nedošlo.

MP SR listom č.2471/2005-720/212 z 15.4.2005 odvolalo svoje výhrady k povoleniu výnimky pre OZ Slovenská Ľupča a OZ Čierny Balog- PR Tri vody a listom z 11.4 2005 upustilo od požiadavky povolenia jarného lovu.

S podkladmi rozhodnutia boli účastníci konania oboznámení listom ministerstva č. 285/142/05-5.1 zo dňa 8.4.2005. LZ VLK reagovalo listom z 18.4.2005, v ktorom nesúhlasí s udelením výnimky na regulačný lov medveďov. K dôvodom uvedeným v liste LZ VLK si ministerstvo vyžiadalo listom 38/17/05-5.1 z 19.4.2005 odborné stanovisko ŠOP SR - Centra ochrany prírody a krajiny (ďalej len „ŠOP SR - COPK"). Na základe stanoviska ŠOP SR - COPK č. COPK/744/2004 zo 7.5.2004 sa ministerstvo s námietkami LZ VLK vysporiadalo v odôvodnení rozhodnutia.

Rozhodnutím č. 285/142/05-5.1 zo dňa 29.4.2005 (ďalej len „rozhodnutie") ministerstvo žiadateľovi povolilo výnimku zo zákazu ustanoveného § 35 ods.1 písm. a), f), h) a i) zákona a to usmrtiť postriežkou od 1.6.2004 do 15.12.2004, v prípade lovu posliedkou od 1.6.2005 do 30.11.2005, jedného jedinca medveďa hnedého v PR žiadateľa na lokalitách písomne dohodnutých so S CHKO Horná Orava v rámci regulácie početnosti populácie v roku 2005, ako aj držať, predať, ponúkať s cieľom predaja a premiestňovať alebo prepravovať usmrteného medveďa hnedého.

Ministerstvo ďalej v rozhodnutí v zmysle § 82 ods.12 zákona stanovilo nasledovné podmienky :

1. Hmotnosť usmrteného jedinca nepresiahne 100 kg alebo šírka jeho prednej laby je do 12cm a zároveň dĺžka zadnej laby do 21 cm.
2. Zahájenie vnadenia bude vopred ohlásené S CHKO Horná Orava.
3. Odstrelu nebude predchádzať vnadenie mäsitou návnadou.

4. Plánovaný čas lovu, resp. príchod hosťa, bude vopred oznámený S CHKO Horná Orava.
5. Odstrel medveďa bude neodkladne oznámený S CHKO Horná Orava s cieľom kontroly dodržiavania podmienok výnimky a vykonania prehliadky usmrteného jedinca.
6. Do príchodu zástupcu S CHKO Horná Orava (ďalej len „kontaktná osoba") bude medveď ponechaný na mieste odlovu (meranie vykonáva výhradne kontaktná osoba). Hmotnosť usmrteného jedinca sa posudzuje spolu s vývrhom. Zástupca žiadateľa vopred zabezpečí možnosť odváženia uloveného jedinca s presnosťou na 0,5 kg.
7. Žiadateľ umožní kontaktnej osobe odber vzorky (zo srsti, svaloviny, vnútorných orgánov, krvi a pod.) z usmrteného medveďa na účely analýz.
8. Formulár „Hlásenie o usmrtení medveďa hnedého" s údajmi o usmrtenom medveďovi zašle žiadateľ na ministerstvo do dvoch týždňov od dňa usmrtenia.

Proti rozhodnutiu podalo LZ VLK listom z 19.5.2005 podľa § 61 správneho poriadku v zákonnej lehote rozklad, v ktorom uviedlo, že ministerstvo sa nedostatočne vysporiadalo s výhradami, uvedenými v stanovisku LZ VLK k podkladom rozhodnutia, menovite :

1) Medvede určené na regulačný lov neohrozujú ľudí a nespôsobujú významné hospodárske straty (rozpor s článkom 16 smernice rady č.92/43/EHS)
2) Pri vydaní výnimky na usmrtenie jedincov medveďa hnedého ministerstvo vychádza len z odhadovaného počtu medveďov na Slovensku, nie z reálnej početnosti, vekovej a sociálnej štruktúry populácie. Z dôvodu absencie poznatkov nemohli byť naplnené kritériá 1 a 5. Početnosť podľa údajov z literatúry dosahuje len okolo 700 jedincov (Encyklopédia poľovníctva), čo je o 100 menej ako je odhad uplatňovaný ministerstvom.
3) Pri určovaní kvóty odstrelu ministerstvo vychádza zo štatistiky platnej k 31.3.2003.
4) V rozhodnutí ani podkladoch rozhodnutia nie je uvedený počet medveďov ani štruktúra medvedej populácie v jednotlivých revíroch.
5) V rozhodnutiach nie je uvedený rozsah škôd na hospodárskych zvieratách a včelstvách.
6) Správny orgán sa v rozhodnutí nezaoberal požiadavkou LZ VLK na vyplácanie spoločenskej hodnoty medveďov zastrelených v regulácii, keďže tieto sa môžu stať predmetom obchodu.
7) O regulačnom love by mala rozhodovať komisia ustanovená v roku 2001 MP SR a MŽP SR.

Rozklad, napadnuté rozhodnutie i celý spisový materiál bol predložený na preskúmanie osobitnej komisii pre konanie o rozklade vo veciach ochrany prírody a krajiny, zriadenej podľa § 61 správneho poriadku.

Rozklad bol podaný účastníkom konania a v správnym poriadkom stanovenej lehote.

Po preskúmaní celého spisového materiálu komisia ku skutočnostiam, uvádzaným v rozklade, zaujala nasledovné stanovisko:

Ad1) Uplatnenie právneho režimu smerníc EÚ (v tom aj smernice č.92/43/EHS) sa realizuje prostredníctvom ich implementácie do národnej legislatívy. Právny režim povoľovania výnimiek z podmienok ochrany chránených druhov živočíchov (§ 35 zákona) je upravený v § 40 zákona. Kritériá aplikované ministerstvom pri posudzovaní žiadostí o vydanie výnimky z dôvodu regulačného lovu spĺňajú ustanovenie § 40 ods. 3 písm. b) zákona, pretože sú zamerané na predchádzanie závažných škôd, najmä na úrode a hospodárskych zvieratách a výnimky vydané podľa týchto kritérií sústreďujú reguláciu početnosti medveďa do miest s výskytom dokladovaných škôd. Tieto kritériá zároveň zaručujú zachovanie populácie medveďa hnedého na Slovensku.

Ad 2 a 3) Rozhodovanie ministerstva o výnimke z podmienok ochrany medveďa hnedého sa opiera o odborné stanovisko ŠOP SR- COPK č. COPK/261/2005 z 1.3.2005, spracované na základe porady k vyhodnoteniu regulačného lovu medveďa hnedého v roku 2004 a k posudzovaniu žiadostí o výnimku za účelom regulačného lovu v roku 2005, za účasti zoológov všetkých správ NP a CHKO v areáli výskytu medveďa na Slovensku uskutočnenej dňa 22.2.2005 v Banskej Bystrici. Tento prístup zaručuje, že žiadosti o výnimky boli odbornou organizáciou posúdené s ohľadom na celú populáciu medveďa hnedého na Slovensku s osobitnou pozornosťou na populácie v jednotlivých geomorfologických celkoch. Ročná kvóta, udávaná ako maximálne 10% z odhadovanej populácie pritom nepresahuje 60 jedincov (ŠOP SR odporučila 54 jedincov), čo predstavuje menej ako 10% z počtu citovaného LZ VLK z literatúry (700 ks).

Ad 4) Ako základ pri posudzovaní žiadostí o výnimku z podmienok ochrany medveďa hnedého je odbornou organizáciou ochrany prírody posudzovaný stav medvedej populácie v oblastiach a geomorfologických celkoch. Výmera jednotlivých poľovných revírov v porovnaní s domovským okrskom medveďa hnedého nie je adekvátnou jednotkou pre posúdenie stavu a štruktúry jeho populácie.

Ad5) Lokalizácia a výška škôd je jedným zo základných kritérií pre posudzovanie žiadostí odbornou organizáciou – ŠOP SR- COPK. Nakoľko výsledné stanovisko zohľadňuje aj ostatné kritériá, stanovené pre posudzovanie žiadostí o výnimky, v rozhodnutí ministerstva sa taxatívne neuvádza.

Ad 6) Požiadavka LZ VLK, aby každé PZ zaplatilo pri regulačnom love za každého zastreleného medveďa jeho spoločenskú hodnotu nie je zjavne v súlade so zákonom a preto ani nebol dôvod aby sa touto požiadavkou ministerstvo v rozhodnutí zaoberalo.

Ad7) Pre povolenie výnimky z podmienok ochrany chráneného živočícha - medveďa hnedého - ustanovených v § 35 zákona - je nutné splnenie nasledovných zákonných podmienok :

1. Povolenie výnimky je odôvodneným prípadom, neohrozuje zachovanie populácie druhu a spĺňa jeden z dôvodov ustanovených v § 40 ods. 3 zákona.
2. Bola dosiahnutá dohoda s MP SR.

Úlohou Komisie pre veľké šelmy nie je príprava podkladov na rozhodovanie ministerstva o výnimkách z podmienok ochrany chránených druhov živočíchov, tu sa ministerstvo riadi vyššie uvedenými ustanoveniami zákona.

Ministerstvo pri vydaní rozhodnutia postupovalo v súlade so zákonom a vychádzalo zo spoľahlivo zisteného skutkového stavu.

Vzhľadom na uvedené bolo rozhodnuté tak, ako sa uvádza vo výrokovej časti tohto rozhodnutia.

Poučenie:

Toto rozhodnutie je v zmysle ustanovenia § 61 ods. 2 správneho poriadku konečné. Toto rozhodnutie je preskúmateľné súdom.

Rozhodnutie sa doručuje:
1. Slovenský poľovnícky zväz, Poľovnícke združenie, 029 63 Mútne č.636
2. Lesoochranárske zoskupenie VLK, 082 13 Tulčík 27

Na vedomie:
1. MŽP SR – odbor ochrany prírody a krajiny (príloha - zväzok spisov)
2. KÚŽP, Nám. M.R. Štefánika 1, 010 01 Žilina
3. OÚŽP Dolný Kubín, DP, Nám. A. Bernoláka 381/4, 029 01 Námestovo
4. ŠOP SR -Správa CHKO Horná Orava, Bernolákova 408, 029 01 Námestovo
5. ŠOP SR, Lazovná 10, 974 01 Banská Bystrica
6. MP SR, odbor štátnej správy LHaP, Dobrovičova 12, 812 66 Bratislava
7. SIŽP – inšpektorát ŽP, odbor IOPaK, Legionárska 5, P.O. Box 163, 012 05 Žilina